

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inserati do 80 petit vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati petit vrst Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.— za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
L J U B L J A N A , Krafjeva ulica štev. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Diplomatska posvetovanja v Londonu:

Bližajo se kritični tedni za Evropo

Angleška vlada skrbno proučuje mednarodni položaj in pripravlja skrajno opreznost, ker morajo bližnji tedni prinesti dalekosežne odločitve za nadaljnji razvoj položaja v Evropi

London, 25. avg. e. Na sestanku, ki je bil včeraj med predsednikom vlade Chamberlainom, zunanjim ministrom Halifaxom, finančnim ministrom Simonom ter Horaceom Wilsonom so proučevali vprašanja v zvezi s Češkoslovaškom in Španijo. V Londonu smatrajo, da je bolj kdaj potreben kritični, ker bodo prihodni tedni zelo kritični. Kar se tiče španskega vprašanja, so bili ministri soglasni, da je treba napraviti energično demaršo v Burgosu, predno se sestane obor za nevmešavanje, da bi se ugotovilo, ali je mogoče, da bi general Franco revidiral svoje zahteve.

London, 25. avg. e. O položaju v Srednji Evropi kakor tudi o razmerah na Češkoslovaškem je angleška vlada včeraj prejela nova obvestila. V London je namreč prispeval član misije lorda Runcimana in šef gospodarskega odseka angleškega

zunanjega ministrstva Aston Gwatin. Takoj po svojem prihodu je imel v Foreign Office konferenco z vodilnimi uradniki ministrstva zunanjih del in jih obvestil o delu misije lorda Runcimana na Češkoslovaškem, potem pa poročal zunanjemu ministru lordu Halifaxu.

Runcimanov načrt za gospodarsko reorganizacijo Srednje Evrope

Praga, 25. avg. AA. (Havas) Čeprav Runcimanovi sodelavci trdijo, da je Gwatin po zasebnih poslih odpotoval v London, nihče ne dvomi, da bo obvestil angleško vlado o sedanjem stanju razgovorov med prasko vlado in predstavniki sudetsko-nemške stranke. Češkoslovaški listi izražajo pre-

pričanje, da je Gwatin v prvi vrsti nesel z seboj nekaj načrt o gospodarski reorganizaciji srednje Evrope. Nekateri časopisi pišejo, da je glavna misel v tem načrtu obnova blagostanja v srednji Evropi, posebno pa še v pokrajnah, kjer žive sudetski Nemci. Ta obnova naj bi bila dosežena z zamejavo kmetijskih proizvodov Rumunije, Jugoslavije in Madžarske za industrijske proizvode Češkoslovaške. Vse te vesti in kombinacije še niso potrjene.

Henlein v Nemčiji

Berlin, 25. avg. e. Doznavata se, da se bo zasedanje narodno-socialističnih organizacij iz inozemstva, ki bo v Stuttgartu v času od 27. avgusta do 7. septembra, udeležil tudi vodja sudetskih Nemcev Konrad Henlein s številno delegacijo sudetskih

Nemcev. Ostal bo v Stuttgartu do konca kongresa, potem pa bo odšel na kongres narodno-socialistične stranke v Nemčiji v Nürnbergu, ki se začne 5. septembra.

Oporoka Hlinke

Praga, 25. avg. e. Urednik »Slovaka« in vodja slovaške ljudske stranke po smrti patra Hlinke, poslanec Sidor, je izjavil, da pokojni Hlinka ni zapustil nobene politične oporce, temveč samo konkretna navodila glede strankinih listov in upravljanja strankinega imetja. V vodilnih krogih stranke pa trde, da je pokojni Hlinka vendar zapustil politično oporočo, toda iz takšnega razlogov bo razglasena še po poteku enoletnega žalovanja. Narodni poslanec Tiso, ki je podpredsednik stranke in duhovnik, je bil postavljen na mesto Hlinke za župnika v Ružomberku.

Proces proti dr. Schuschniggu se bo pričel takoj po nürnbergskem kongresu

Dunaj, 25. avg. e. Službeno poročajo, da bo sredi septembra proces proti bivšemu avstrijskemu kancelarju Schuschniggu in ostalim članom bivše avstrijske vlade. Proces se bo začel takoj po končanem kongresu v Nürnbergu. Dozajd je ni do-

ločeno, da-lj bo proces javen ali ne, vendar javlja s službene strani, da bo dopisnikom zunanjih listov in agencij dovoljeno prisostvovati razpravi. Zatrjujejo, da se dr. Schuschnigg še vedno nahaja na Dunaju.

Radikalni socialisti za Daladier Poziv vsem strankam k sodelovanju

Pariz, 25. avg. e. Radikalno-socialistične stranke je pooblaščile svoje deležne, da prisostvujejo jutrišnjemu sestanku raznih sekcij ljudske fronte v pariškem okrožju in da zahtevajo od levičarskih predstavnikov sklicanje parlamenta. Pooblaščeni so tudi, da se energetno protivijo vsekemu napadu na običajne socialne zakone.

Napetost med Poljsko in Gdanskom Gdanski nacisti vedno bolj agresivni

Varsava, 25. avg. e. Kakor javljajo iz Gdanska, prinašajoči tamošnji listi ostre odgovore na napade zaradi protestnih manifestacij na Poljskem proti postopanju oblasti v Gdanskem napram prebivalstvu poljske narodnosti. Narodno-socialistični organ »Danziger Vorposten« napada Zapadno zvezo Poljakov, katero obtožuje, da je povzročiteljica protinemških manifestacij. List zahteva od poljske vlade, da

v interesu ohranitve dobrih odnosa med Poljsko in Gdanskom takoj razpusti društvo Varšavski listi zavzemajo ostalo stališče proti pisanju tega lista, navajajoč, da je ta zahteva naravnost izvajalna. Na protest poljskega komisarja v Gdansku so včeraj izpustili dva poljska železniška uradnika, ki sta bila pred dnevi aretirana.

Reševanje palestinskega problema Zagotovilo naj bi se 10-letno premirje

Pariz, 25. avg. e. V angleškem kolonialnem ministru smatrajo, da bo v Palestini možno ustvariti desetletno premirje med Arabci in Židi. Na podlagi administrativne spremembe bo ostala Palestina še dalje pod britansko mandatno upravo. To provizorično rešitev palestinskega vprašanja so sprejeli, kakor zatrjujejo, zionisti in revisionisti. Potrebno je še od-

pobijočo se med seboj za svobodo, služili kot orodje drugim silam. Ali naše življenje je dozorelo v teh naših zemljah, prepojenih s krijo. Dobro smo razumeli pravico do obstoja in da to lahko ohranimo samo z našo lastno silo. Mi smo bratje, ki trgamo plodove istega drevesa. Naši interesi so skupni in tako bodo ostali. Eno mora biti vedno jasno: pogrešno je smatrati balkanski sporazum kot da je naperjen proti katerikoli drugi državi. Balkanski sporazum ni naperjen proti nikomur, ni sporazum sovrašta in ni pod vplivom drugih sil. To je treba povedati vsemu svetu.

Paderevski pozvan v domovino

Varsava, 25. avg. e. Ker general Sikorski ni dobil potnega lista za potovanje v inozemstvo, se je predsedstvo katoliškega bloka obrnilo na Paderevskega s prošnjo, da se začasno vrne na Poljsko in prevzame vodstvo bloka. Paderevski se še ni odzval temu povabilu.

Horthy v Berlinu

Berlin, 25. avgusta. Madžarski regent Horthy in njegova soprona sta snoži ob 18.30 s posebnim vlakom prispela v Berlin. Skoraj istočasno se je pripeljal s posebnim vlakom tudi kancelar Hitler. Na postaji so regenta Horthyja sprejeli in pozdravili maršal Göring s soprono, člani vlade in nekateri ugledni vojaški osebnosti. Kancelar Hitler je odlikoval go Horthyjevo z najvišjo stopnjo reda nemškega Redčega kriza v znak priznanja za njeno humanitarno delavnost. Hitler ji je osebno izročil to visoko odlikovanje. Danes bo velika vojaška parada, pri kateri bo sodelovalo 10.000 vojakov, 400 tankov, 1.300 topov in 140 letal.

Pomen

Balkanske zvezze

Ciudad, 25. avg. e. Tukajšnji Dumhur pise glede na razmere na Balkanu: Mi smo mnogo pretrpeli v teku svečne zgodovine in nismo opazili, da smo,

Veliki turški manevri Pričeli so se danes ob sodelovanju cele armade

Carigrad, 25. avgusta. e. Davi so se začeli veliki manevri turške vojske na vzhodnem delu države v provinci Teslim. Na manevrih sodeluje tretja armija turške vojske. Že osem dni se nahaja v Eladiku šef generalnega štaba turške armade, general Çakmak z inspektorjem III. korpusa generalom Džasimom in mnogimi višjimi oficirji. Predsednik turške vlade Dželal Bajaz in zunanjji minister Tevfik Ruždi Aras sta spročeli odprtvo s posebnim vlakom v Carigrad, od koder bo nadaljevalo potovanje do Eladika, kjer bosta dva dni prisostvovala manevrom. Potem se bosta vrnila v Carigrad, da prisostvujejo pravljici 15letnici zmage, ki je bila 23. avgusta 1923, ko so Kemalove čete porazile sovraščnika.

Francov odgovor nesprejemljiv Z vedno novimi zahtevami skuša zavleči umik tujih prostovoljev

RIM, 25. avgusta. g. »Tribuna« se daresava s Francovim odgovorom na angleško noto glede nacionalističnega pristanka na sporazum neutralnosti obdobja izolacije španske državljanske vojske Foreign Office je po informacijah rimskega lista prejel odgovor iz Burgosa že pred par dnevi, a ga doslej ni objavil, ker je Francova vlada za svoj pristank na sporazum stavlja pogoj, da se vstopajo njenje pripombe in zahteve izražene v njem odgovor na angleško noto. Za britansko vlado pa so te pripombe nesprejemljive in je zato sklenila, da bo sklenila s pred objavo teksta nacionalističnega odgovora prizpraviti Francovo vlado do tega, da svoje pripombe omili. Če bi moralna angleška vlada objaviti sedanje stališče burgoske vlade, bi naletela v opozicijskih krogih na silen odpor, če, da se je pokazala preslabotno nasproti Francu in da Franco izigrava. Franco je odklonil tudi vsako razpravo o tem, da bi se poleg tujih prostovoljev umaknile španske nacionalistične strani tudi maršale ite. Francovih zahtev v nobenem primeru ne bo mogoče sprejeti. Ves londonski sporazum je zamenovan tako, da se

najprej umaknejo tuji prostovolje in podrobno izvede kontrolna služba okrog spopiranja, da bi se tako španska državljanska vojska v resnicu izolirala, nakar bi se sele obema španskih taboroma priznale omenjene vojaške pravice.

Francija gradi letalsko tovarno v Kanadi

London, 25. avg. w. Po informacijah Daily Herald je Francija zgradila v Montrealu v Kanadi veliko tovarno letal. Pogajanja je vodila v imenu francoske vlade neka zasebna tvrdka. Nova tovarna bo izdelovala predvsem vojaška letala za Francijo. Ker primanjkuje v Kanadi strokovnjakov, bo v tej tovarni zaposlenih več sto francoskih inženirjev in strokovnih delavcev. Angleška vlada bo te dni načrnila v Kanadi 500 bombnikov.

Cena pšenice v Franciji

Pariz, 25. avg. e. Urad za pšenico je določil ceno pšenice na 240 frankov za metrski stot. To je bilo sklenjeno soglasno in v prisotnosti predstavnikov konzumentov.

Čsl. poslanik dr. Lipa v Ljubljani

Danes je službeno obiskal Ljubljano novi češkoslovaški poslanik g. dr. Jaroslav Lipa. Representant bratske Češkoslovaške je v teku določnega posesti gg. bana, župana, divizijskega, skofa in rektorja univerze.

Minister dr. Urbanić obiše Poljsko

Varšava, 25. avg. e. Službeno poročajo, da bo septembra meseca prispel na Poljsko na povabilo poljske vlade jugoslovenski minister za trgovino dr. Milan Urbanić. Prišel bo v spremstvu soproge in šefom turističnega odseka Raše Garaševića. Minister Urbanić si bo na Poljskem ogledal važne industrijske centre in bo prispeval otvoriti Vzhodnega sejma.

Nizozemsko delo o življenju našega kmeta

Osijak, 25. avg. e. V okolici Osijeka živi v preprosti kmečki hiši že delčas nizozemska novinarica Marta Böckel, ki že od meseca maja potuje po Jugoslaviji in preučuje naše razmere. Prepotoval je vso južno Srbijo, Crno goro, Bosno in Hercegovino ter Dalmacijo. Navdušena je nad prirodnimi krasotami naše zemlje, posebno pa se divi krasnim narodnim nosam, ki jih smatra za najlepše na svetu. Sedaj preučuje življenje našega kmečkega prebivalstva. Obiskala bo tudi Še Bačko in Slovenijo, da v teh krajih prouči življenje našega kmeta. O tem misli napisati daljšo razpravo o kateri pravi, da bo združila na Nizozemskem in najbrže tudi drugod pravo senzacijo.

Radijska razstava v Beogradu

Beograd, 25. avg. e. Beograjski radijski klub bo priredil v začetku novembra veliko mednarodno radijsko razstavo, na kateri bodo razstavljene vse vrste spremenljivih in oddajnih aparatov in drugih izdelkov radijske industrije.

Volitve v Sandžaku odgodene

Antiohija, 25. avgusta. AA. Vrhovna oblast v aleksandretskem sandžaku je izdala proglašenje, v katerem pravi, da so potestate volitve v parlament, ki so bile zaračadi razvoja položaja začasno na nedolžen čas odložene, povsem nepotrebne. Strošek poslanstev bo imenovan, a parlament se bo sestal 30. avgusta, na dan turškega narodnega praznika. V merodajnih krogih pravijo, da bo za predsednika vlad v Sandžaku imenovan bivši predsednik srbske republike Rupi Barakad.

Madžarski „firer“ bo moral sedeti

Budimpešta, 25. avgusta e. Kasacijsko sodišče je potrdilo sodbo, izrečeno proti vodilju madžarskih narodnih socialistov majorju Salasyju, ki je bil v prvi instanci obsojen na 8 mesecev zapora, apelacijsko sodišče pa mu je kazen zvišalo na tri leta ječe zaradi poskušenega prevrata v državi. Zdaj je tudi kasacija potrdila obsobo.

Francija gradi nove vojne ladje

Pariz, 25. avg. e. Minister za mornarico Campinchi je podpisal ukaz o gradnji nove vojne ladje, ki bo obsegala 35.000 ton. Novi vojni brod bo krščen na ime »Clemenceau« in bo tretja vojna ladja po 35 tisoč ton.

Šef madžarske propagande v Italiji

Budimpešta, 25. avg. b. Antal, državni podatnik za tisk in propagando, je odprt včeraj zjutraj v Rim, kjer namerava ostati dalje časa, da prouči metode italijanske propagande. Za časa svojega bivanja v Rimu se bo sestal z italijanskim zunanjim ministrom Cianom ter ministrom propagande Alfieriem.

Smrt uglednega češkoslovaškega politika

Praga, 24. avg. h. Danes je preminil v starosti 38 let ugledni član čsl. ljudske stranke dr. Jen Jiri Rückel, prvi papeški komornik na Češkoslovaškem. Pokojnik je bil sotrudnik in najožji prijatelj msgr. dr. Šrameka ter je lojalno sodeloval s predsednikom dr. Hodžo.

Politični časnik

Jugoslavija v svetu Društva narodov

jugoslavija v svetu društva narodov. Kakor je iz poročil o konferenci Male antante na Bledu razvidno, pripade letos mesto, ki ga ima Mala antanta v svetu Društva narodov, Jugoslavija. To ugotavlja tudi poslušnički list na vlade »Vremec in pravi: »Jugoslavijo na zasedenjih sveta zastopal delegat naše države, najbrž naš stalni delegat pri Društvu narodov v Ženevi dr. Ivan Subotić. Potematem so netočne vesti nekaterih inozemskih listov, da bo predsednik jugoslovenske vlade dr. Stojadinović zastopal Jugoslavijo na letosnem zasedanju Društva narodov in da bo kot predstavnik Male antante kandidiran tudi za letosnjega predsednika Društva narodov. Nasprotno, znamo je, da se na dr. Stojadinović doslej udeleži niti enega ženevskega zasedanja, zato v tem oziru tudi to pot ne bo napravil nobene izjem. — Ministrski predsednik torej ne pojde prihodnjem mesecu na zasedanje Društva narodov v Ženevo in seveda tudi ne bo mogel biti izvoljen za predsednika te mednarodne institucije.

Obzor* in skupina dr. Dinka Puca

Zagrebški »Obzor« objavlja to-le beležko: »Z ozirom na »Obzorove pripombe, da je skupina dr. Puca, bivšega bana dravske banovine v času Jevtičevega režima, maloštevilna, nam piše iz Ljubljane g. V. Vlahović, da skupina g. dr. Puca ni majna, mareč nasprotino, da je najvažnejša in najmočnejša meščanska opozicionalna skupina v Sloveniji, a zlasti v Ljubljani. — Priobčujemo brez komentarja to vest, prepuščajoč slovenskim politikom, da oni povemo o njej svoje mnenje.«

Zmota in žalost dr. Mačka*

Sušaške »Primorske novine«, ki so glasile JZR za Hrvatsko Primorje, razpravljajo o izjavah, ki jih je podal dr. Maček ob pričici svojega nedavnega poseta v Beogradu in pravijo: »V kategoriji zmot spada tudi žalost dr. Mačka, da v tej državi ni svobode. To je zmota, zlasti ako prihaja iz ust dr. Mačka. Zakaj baš on imajen vzroka, da bi se upravljeno pritoževal radi pomanjkanja svobode v naši državi. Saj je vendar znano, da so njegovi pristaši bolj svobodni, kakor kdorkoli drugi, bolj svobodni, kakor so bili kdajkoli prej...«

Razkraj v hrvatskih urstah

Zabeležili smo že, kako se v hrvatskih krajih pojavlja vedno večji odpor proti službeni politiki hrvatskega narodnega vodstva, to je proti politiki dr. Mačka in njegove okolice. Najprej so se jeli buniti proti tej politiki klerikalci okrog »Hrvatske straže« pod vodstvom kanonika dr. Šimaka, dokler jim ni dala nobogobnik na ustavodajna škofovskova konferenca. Nato so se jeli puntati frankovci pod vodstvom starega dr. Frankovega intima odvetnika Hrvaja, potem je jeli streljali na politično vodstvo tudi Stjepana Radića sin Vladimira Radić v svojem »Narodnem valu«, sedaj pa se je oglasil še preiskovalni sodnik iz zagrebskega veleizdajniškega procesa dr. Mirko Košutić, ki pravi, da je dr. Maček politika nesreča za hrvatski narod in da je že zadnji čas, da gredo hrvatski poslanci v beografsko narodno skupščino in ondi branijo hrvatske interese. Politično vodstvo zegovarjajo poleg drugih »Hrvatski dnevnik«, osebno dr. Maček glasilo, »Obzor«, »Nova riječ«, Vildervor organ, in saraješki »Katolički tjednik«, glasilo nadškofo dr. Sarica. Zlasti ognjevit zagonovnik dr. Mačka in njegove politike je »Katolički tjednik«. Tako-le piše v članku »Naša nacionalna misija«: »Mi katolički moramo imeti močan čut discipline in polno smisla za autoriteto mož, ki nas s pravovetljavo legitimacijo vodijo. Ne smemo jih streljati v hrbot, še manj pa slabiti njihovega položaja. Napake se ne pojde povsod. Morda jih je treba tudi zdraviti... Zdi se, da so neki krogri prav v tej stvari popolnoma izgubili kompas. Popolnoma nekritično sumnijo osebe, ki so zakonito prisile na vodstvo in katerih preteklost je herojska. Ali ne zveni naravnost kot tragičen parados, ako nazivajo danes kot izdajace voditelje, ki so leta in leta leželi v ječah za hrvatsko stvar, v katerih ves svet gleda fenomen značajnosti in glede katerih zahteva beografski »Balkan«, naj se jih »odstrane«, vsekakor ne zato, ker bi bili pripravljeni služiti idejam in načrtom, v čijih imenu »Balkan« govorili...« — Toda kakor vse kaže, tudi te lepe besede »Katoličkega tjednika« niso padle na rodovitna tla. Razkraj se je pojavil že v Bosni, v Sarajevski semeni, kjer izhaja glasilo nadškofo dr. Sarica, »Jugoslavenski list« namreč javlja: »Kakor nam poročajo, se pripravljajo oni saraješki Hrvati, ki niso zadovoljni s političnim vodstvom dr. Mačka, da se organizirajo radi aktivnega sodelovanja v našem javnem in gospodarskem življenju in v začetno svojih pristašev. V kratkem bo sklican sestanek, na katerem se bodo določile smernice bodočega delovanja te skupine.« — Kompatnost hrvatskega narodnega pokreta pod vodstvom dr. Mačka je, kakor je iz povedanega razvidno, že močno, močno omajena. Sprično bližajoč se volitev v narodno skupščino so lahko ti dogodki usodnega pomena.

Ne more biti kompromisa!

Bivši minister Juraj Demetrović piše v »Jugoslovenskih novinah«, odgovarjajoč »Obzoru«, ki je trdil, da hrvatsko krilo JNS »ščuve proti sporazumu z dr. Mačkom z namenom, da bi ta sporazum sploh prečiščo: »Kar se tiče sporazuma med bivšo hrvatsko seljacco stranko in katerokoli srbsko ali slovensko stranko, je treba ugotoviti, da nismo mi temu nikakor protivni. Nasprotno, mi bomo vsak tak sporazum samo pozdravili, aka mu bo podlagva narodno in državno edinstvo. Za prav takšen sporazum smo mi vedno. Toda sporazum kogarkoli ali s komurkoli na podlagi rušenja narodnega in državnega edinstva ne bomo nikdar odobrili, še manj pa sprejeli, ker v tem vprašanju ne more in ne sme biti nobenega kompromisa. Jugoslovensko edinstvo je vzvrseno nad vsakdanjimi pogojami, ono je največji zakon za vsakogar, pogoj našega nastanka in obstanka, zalog naše nacionalne varnosti in bodočnosti.«

Higiena Ljubljane in okolice V mestu in v bližnji ter širši okolici se potrebuje ž razna sanacijska dela

Ljubljana, 25. avgusta
Včeraj smo poročali o nevarnosti malarije v Ljubljani. Ljubljansko barje utegne v resnicu postati lego anofela, v pomirjenje našega prebivalstva pa je treba povedati, da je Ljubljana z okolico razmeroma dobro zavarovana proti infekcijским boleznim in tudi proti malariji. Po podatkih higieničkega zavoda v Ljubljani nudijo higieničke razmere v mestu in v okolici tole sliko:

Ljubljana ščiti pred sirjanjem epidemij zlasti dobra pitna voda iz mestnega vodovoda, ki oskrbuje mesto in 15 občinskih vasi, skupaj nad 75.000 prebivalcev. Voda je dobra in ustrezna vsem higieničkim zahtevam. V predmetu je že precej vodnjakov, ki pa imajo dobro pitno vodo. Vodnjaki se upoščajo, kakor hitro napelje vodovod. Na širši periferiji je Higienički zavod pri raziskovanju kakovosti vode v nekaterih vodnjakih ugotovil, da imajo slabo vodo, in je uporabila vodnjakov oblast prepovedala. Epidemij in posamezni oboleni zaradi pitne vode v Ljubljani še ni bilo. Vodovodno omrežje je dolgo 151 km, na osebo pride povprečno 200 l vodovoda.

Tudi v ljubljanskem okolici je stanje pitne vode razmeroma ugodno. Vodovod imajo v krajin Šmarje-Razdrto, Pojhov, Gradel, Pristava, Vrhnik, Stara Vrhnik, Večve, Lesno brdo, Ig-Studenec-Iška vas-Tomšček, Grosuplje-Staranska vas-Petrovo-Brvace-Jerova vas, Vižnjarje, Goričane, Bizovik, Medvode-Preska, Hrušovno, Ljubljogovna, Visoko.

Razen ljubljanskega je torej v okolici že 16 vodovodov, ki oskrbujejo z zdravito pitno vodo 32 vasi in trgov z 9894 prebivalci. Med njimi je najmočnejši vižmarski vodovod, nato ižanski, vrhniški in grosupeljski. Ostali so manjši vodovodi.

V načrtu so vodovodi za večino kotlično, za občino Šmartno pod Šmarjo goro in za občino Brezovica. Prebivalce vseh teh krajev ogražajo črevesne infekcije. Ponokod pijejo toti voda iz roke in potokov. Kjer ni tekoče vode, imajo kapnice, ki so pravilno zgrajene le pri novejših hišah. Pri vseh novih zgradbah, kjer imaingerjatno državna oblast (šole, koncesionirana obrt itd.), se zgradi vodovod, higienični vodnjak ali pravilna kapnica. Velik napredki glede tega se je dosegel pri gostilniških obratih, v katerih zahtevajo hišni vodovod, aka je električna na razpolago, ter izlivke v veži, in ku-

hni in v točilnici ter tudi stranišča z izplakovanjem.

Veliko večina okolinskih kmetov, ki so skoraj vsi živinorejci, pa nima pravilno zavarovanega gnojila in greznic. Predlaskim se je začela akcija, da bi se v okolici vsa stranišča, gnojne jame in graznice spravile v higienični red, ki je obvezno racionalizacija kmetakega gospodarstva.

Za popolno sanacijo ljubljanske okolice je potrebno se naslednjem:

Sanacija gnojil, gnojnih jam in stranišč, ki je v teku. Ako bi okolitani dobili zastonji cement od pristojnih oblasti, bi se akcija lahko v celoti izvedla.

Nujno so potrebni načrti vznosnih kmetkih domov, ki bi ustrezali vsem potrebam izobraženega okolinskega kmeta. Tački domovi bi bili krepka preventiva tuberkuloze, ki je v okolici dokaj pogosta.

Sirska ljubljanska okolica ima obilo zdravih izvirov, zato bi skoraj vsaka vas lahko imela vodovod. Tako bi na primer lahko dobile vse vasi občin Polje in Dobrunje skupen gravitacijski vodovod iz gorskega izvira. Vodovod nujno potrebuje tudi vasi Zgornje in Spodnje Pitrne, Vlkerče, Tacev, Celovška cesta 6, Gartus, Moste — Zaloška cesta.

Nujno so potrebni načrti vznosnih kmetkih domov, ki bi ustrezali vsem potrebam izobraženega okolinskega kmeta. Tački domovi bi bili krepka preventiva tuberkuloze, ki je v okolici dokaj pogosta.

Higienična uredba gnojil in stranišč se je dosegla doslej le pri gostilnah, pekarjih, usnjarnah in pri naprednejših ter premožnejših kmetih.

Obupnjene je stanje v higieničem pogledu na periferiji Ljubljane, kjer uporabljajo kletne prostore za stanovanja. Kletna stanovanja so najbolj nevarna za zdravje stanovancev. Naša zakonita dolga žal dopušča kletna stanovanja v mestu in na periferiji.

Zaradi čimdalje večjega razvoja motorne promete v mestu in v okolici je prav na cesti še vedno velik higienični nedostek, ker je škrpljenje še vedno nezadostno. Potrebno je urediti vseh cestišč in asfaltirano najprometnejši cest. Meščanski vodovod, nato ižanski, vrhniški in grosupeljski. Ostali so manjši vodovodi.

Za regulacijo Ljubljane bo moral prijeti na vrsto osuševanje Ljubljanskega barja in med tem bo treba izvesti vsa najnajvečja sanacijska dela v okolici. S tem bo Ljubljana in njena okolica docela zavarovana proti vsakršni epidemiji in bo začela zdravje živiljenje vsem prebivalcem. Zdravo živiljenje je pogoj za obstoj in rast naroda.

Spor med tovarno »Alpekok« in delavstvom Tudi drugo posredovanje oblasti se je končalo brez uspeha

Ljubljana, 25. avgusta
Spor med podjetjem »Alpekok«, tovarno umetnega kamna v Ljubljani, in njegovim delavstvom je nastal že pred tremi tedni in še vedno ni poravnal. Včeraj se je še celo poostro, ker je bila druga uradna občina na mestnem poglavarstvu končana brez uspeha.

Delavci, zaposleni v tovarni »Alpekok«, so se prejšnji mesec organizirali v Zvezki stavnih delavcev Jugoslavije. Organizacija je podjetju predložila predlog za sklenitev kolektivne pogodbe in ureditev delovnih pogojev. Podjetje pa je pri koncu julija odpovedalo delavstvu vseh vodnjakov. Posredovala je delavska zbornica in na sestanku z delavskimi zastopniki je podjetnik odklanjal delavske zahteve in obdeloval delavcev, ki jim je odpovedal, delomržnosti, sabotaža itd. Vendar je prišlo vsaj do sporazuma, da je podjetje preklicalo odpoved službe, razen sedmimi delavcem. Kljub temu je podjetje poostro, ker je bila vodnjak obnovljena, pa ne vodil do vseh delavcev.

Delavci, zaposleni v tovarni »Alpekok«, so se prejšnji mesec organizirali v Zvezki stavnih delavcev Jugoslavije. Organizacija je podjetju predložila predlog za sklenitev kolektivne pogodbe in ureditev delovnih pogojev. Podjetje pa je pri koncu julija odpovedalo delavstvu vseh vodnjakov. Posredovala je delavska zbornica in na sestanku z delavskimi zastopniki je podjetnik odklanjal delavske zahteve in obdeloval delavcev, ki jim je odpovedal, delomržnosti, sabotaža itd. Vendar je prišlo vsaj do sporazuma, da je podjetje preklicalo odpoved službe, razen sedmimi delavcem. Kljub temu je podjetje poostro, ker je bila vodnjak obnovljena, pa ne vodil do vseh delavcev.

Organizacija je ukrenila takoj vse potrebno kakor v primerih izprija delavstva, kar je po njenem mnenju to odprt. Načrtovala je zavzetje v Ljubljani, Mengšu in Kraju, ki zavzema velik obseg. Delo počiva več ali manj v vseh občinah ter pri vseh podjetjih, stavkovci so zelo redki. Nekateri potrošniki, ki včeraj dopoldne še niso vedeli, da se je stavka začela, ker so bili zaposleni v okolici, so popoldne zapustili delo, čim so zvedeli za stavko.

Včeraj je stavkoval okrog 70 pomočnikov, dopoldne pa je število stavkujočih naraslo na 90. Stavkujoči delavci so složni in so začeli stavkati s posebno odločnostjo. Delavci, ki so bili zaposleni v Kraju in Mengšu, se vozijo v Ljubljano ter se sestajajo z ljubljanskimi tovarisci v prostorjih stavkovnega odbora. Stavkujoči so organizirali pravljico, ki nadzira, ali delo počivajo v vseh občinah na stavki.

Sedaj še ni dovolj jasnih znakov, kako se bo stavka končala in kako dolgo bo trajala. Včeraj je policija zaslišala 18 oškodovanec zaradi posredovanja oblasti, ki so vse zavzetje v Ljubljani, Mengšu in Kraju, ki zavzema velik obseg. Delo počiva več ali manj v vseh občinah ter pri vseh podjetjih, stavkovci so zelo redki. Nekateri potrošniki, ki včeraj dopoldne še niso vedeli, da se je stavka začela, ker so bili zaposleni v okolici, so popoldne zapustili delo, čim so zvedeli za stavko.

Organizacija je ukrenila takoj vse potrebno kakor v primerih izprija delavstva, kar je po njenem mnenju to odprt. Načrtovala je zavzetje v Ljubljani, Mengšu in Kraju, ki zavzema velik obseg. Delo počiva več ali manj v vseh občinah ter pri vseh podjetjih, stavkovci so zelo redki. Nekateri potrošniki, ki včeraj dopoldne še niso vedeli, da se je stavka začela, ker so bili zaposleni v okolici, so popoldne zapustili delo, čim so zvedeli za stavko.

Sedaj še ni dovolj jasnih znakov, kako se bo stavka končala in kako dolgo bo trajala. Včeraj je policija zaslišala 18 oškodovanec zaradi posredovanja oblasti, ki so vse zavzetje v Ljubljani, Mengšu in Kraju, ki zavzema velik obseg. Delo počiva več ali manj v vseh občinah ter pri vseh podjetjih, stavkovci so zelo redki. Nekateri potrošniki, ki včeraj dopoldne še niso vedeli, da se je stavka začela, ker so bili zaposleni v okolici, so popoldne zapustili delo, čim so zvedeli za stavko.

Sedaj še ni dovolj jasnih znakov, kako se bo stavka končala in kako dolgo bo trajala. Včeraj je policija zaslišala 18 oškodovanec zaradi posredovanja oblasti, ki so vse zavzetje v Ljubljani, Mengšu in Kraju, ki zavzema velik obseg. Delo počiva več ali manj v vseh občinah ter pri vseh podjetjih, stavkovci so zelo redki. Nekateri potrošniki, ki včeraj dopoldne še niso vedeli, da se je stavka začela, ker so bili zaposleni v okolici, so popoldne zapustili delo, čim so zvedeli za stavko.

Sedaj še ni dovolj jasnih znakov, kako se bo stavka končala in kako dolgo bo trajala. Včeraj je policija zaslišala 18 oškodovanec zaradi posredovanja oblasti, ki so vse zavzetje v Ljubljani, Mengšu in Kraju, ki zavzema velik obseg. Delo počiva več ali manj v vseh občinah ter pri vseh podjetjih, stavkovci so zelo redki. Nekateri potrošniki, ki včeraj dopoldne še niso vedeli, da se je stavka začela, ker so bili zaposleni v okolici, so popoldne zapustili delo, čim so zvedeli za stavko.

Sedaj še ni dovolj jasnih znakov, kako se bo stavka končala in kako dolgo bo trajala. Včeraj je policija zaslišala 18 oškodovanec zaradi posredovanja oblasti, ki so vse zavzetje v Ljubljani, Mengšu in Kraju, ki zavzema velik obseg. Delo počiva več ali manj v vseh občinah ter pri vseh podjetjih, stavkovci so zelo redki. Nekateri potrošniki, ki včeraj dopoldne še n

